

TWENTSE Post



MAANDBLAD VOOR TWENTE

HET LANDSCHAP – DE STRUCTUUR
DE NATUUR – DE MENSEN – HET
LEVEN – DE CULTUUR – DE VOLKS-
TAAL – DE GESCHIEDENIS – DE GE-
BRUIKEN – DE STREEKBELANGEN
DE ALGEMENE ONTWIKKELING

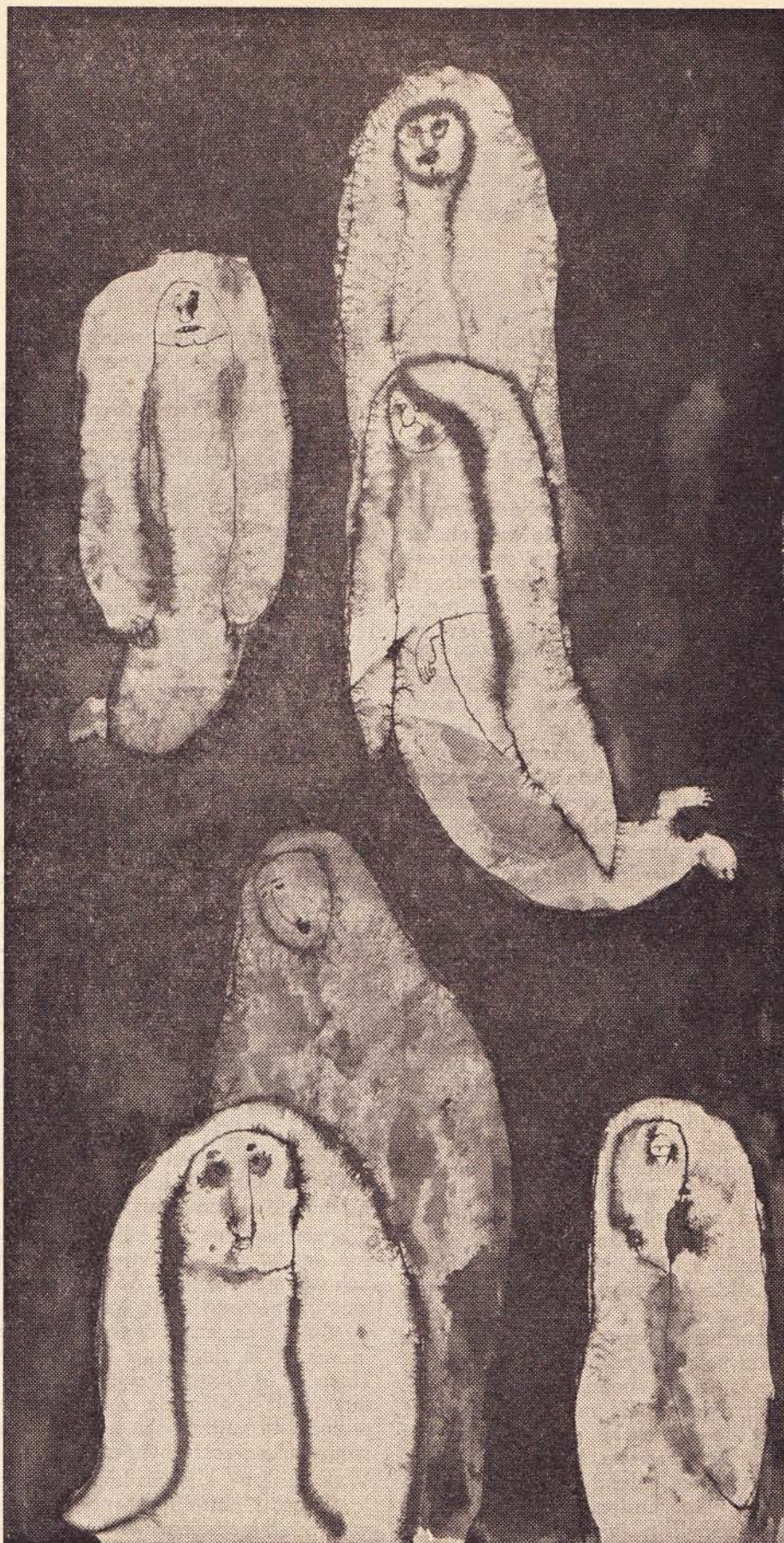
Wrnd. Hfd. Red. J. W. M. Gigengack

NR. 2 FEBR. 1964 3^E JRG.

Uit de inhoud

Witte wieve:	pag. 2
Hee-mennekes:	pag. 3
De Marke (over marke- genoten en hun rechten)	pag. 5
De drie Dieksen:	pag. 9
A. Lamm: „Dannen”:	pag. 11
Broodheren:	pag. 11
Uit stad en streek:	pag. 13

Redactie en Administr. TWENTSE POST
(waarin opgenomen tijdschrift Twenteland)
Beekstr. 5¹ Hengelo (O.) Tel. 17987
Bank: De Twentsche Bank N.V. Hengelo
Amsterdamsche Bank N.V. Hengelo
Postrekening: 820018 t.n.v. Twentse Post
Abonnements-prijs f 3.60 per jaargang
Losse nummers 35 cent per exemplaar
Advertentie-tarieven op aanvraag. Gehele of gedeeltelijke
overname van artikelen enz. zonder toestemming van de Uit-
geefster verboden. Alle publicaties blijven eigendom v.d. Uitg.



witte wieve

De Twentse grafvelden waren door het volksgeloof bevolkt met witte wieve, die als 'n erfenis van het heidendom gedurende de Christelijke eeuwen in de verbeelding van het landvolk bleven rondspoken. Toen het hoog opvlammende turf- en schaddenvuur plaats maakte voor de kachel, en het elektrisch licht de sprookjes-sfeer in de boerenhoeven verdreef, raakten witte wieve en hee-men-kes het krediet kwijt, dat ze eeuwen lang genoten hadden. De stellige toon van de oude verhalen, die meestal man en paard noemen, is er echter een bewijs van, dat er bij 't landvolk van weleer geen twijfel heerste aangaande het bestaan van de witte juffers. Een van de hebbelikheden der witte wijven was, dat ze soms vrouwen verdonkeremaanden.

Volgens het volksgeloof van die dagen leidden deze vrouwen met de witte wieven een prettig leven-tje, dansten met haar en gingen gekleed in lichtgrijze kleding, met prachtige bellen in de oren en een parelsnoer om de hals. Hadden zulke geroofde vrouwen kleine kinderen, dan bleven deze niet onverzorgd, zoals eens bleek te Mander (Tubbergen), waar een moeder door de wieve was weggevoerd, die een baby van een jaar had achtergelaten. Een buurman, die zulk soort zaakjes meer bij de hand schijnt gehad te hebben, raadde de man der verdwenen vrouw aan om elke nacht een bed voor haar gespreid te houden, dan kon ze daar op rusten, terwijl zij haar kind voedde en verzorgde. Hij ging op die raad evenwel niet in, maar toen hij op zekere avond nog laat op was, hoort hij 't kind, dat in een belendend vertrek in de wieg lag, huilen, maar ook bijna onmiddellijk weer stil worden. Door een spleet in de deur gluur-

de boer naar binnen, waar hij zijn vrouw te bed ziet liggen met het kind in de arm, dat zij eerst de borst geeft en daarna verpleegt en verzorgt, zoals een moeder dat gewoon is te doen. Eerst toen de haren begonnen te kraaien, verdween de vrouw weer, het kind slapend in de wieg achterlatend.

Dat de witte wieve hierbij in het spel geweest zijn, is wel zeker aan te nemen; onder de schutse en geleide van haar, ging de vrouw elke nacht naar haar woning en keerde met het eerste hanengekraai van daar terug. Dat haar man nu in het vervolg steeds voor 'n welgespreid bed zorgde, is zo vanzelfsprekend, dat het haast niet behoeft vermeld te worden.

Wijd verbreid was in Twente het verhaal van de witte wieve, die 'n vuurtje stoken in „de hiel”. Veelal liet men het gebeuren „biej Wolbert in Vasse”. Als „de besmoder” de wieve bezig ziet en haar smeekt, 't huis niet in brand te steken, zeggen de juffers kalm-erend:

„Now stille mer, gin nood,
Ons veur, dat dot gin kwood.”

„Heinrich” laat het geval zich afspelen bij Scholten-Lubbert, als al het volk naar de late kerk en de besmoder alleen thuis is.

„Ze was net met de kökken oetkeren gangs, dow ze inees wat heurt achter op de delle. Zee strompelt met 'n bezzem in de haande naor de delle hen, en... inees sleet eer 'n schrik in de beene. „O, leeven Heer in 'n Hemmel nog ees too!” moompelt zee in zik zölven, ze is onnoos te heuren, 'n aom is eer van schrik haoste benömmen.

Wat zöts ze? - In de hiele baoven 'n koostal brannen, ongeleugen waar, 'n kleen veurken, dat knappen as bonenstro. En daorum hen,

oh-Graads-wat-doo'-j-jonge, 'n paa witte wiefkes dee op de hoeke zatten en drok wazzen met veur anbeuten...

Van klaor loeter schrik leu Jannao 'n bezzem oet de haande vallen en kon gin woord oetbrengen. Antlesten komp ze toch 'n betken op aom en gladdendaals betu-terd en beawend as 'n pöppeln-blad van veraltereerdheid, rop ze: „O, leewe witte wiefkes, ik b'irre oe van hette, stek toch in Gods-naam oons hoes nich in 'n braand. Doot 't toch nich, hebt toch mede-lien met oons.”

Meer kon ze nich oetbrengen... De witte wiefkes blewen kalm um eur veurken zitten en één der van, een griesheurig trientjen met 'n snuutk'n as ne aoverjaorse vroote, zea met 'n fien stemken: „Stil, stil mer meanske, wee' toch mer stille. Iejleu hebt gin nood, want oons veur dot gin kwood.

Jannao stun belkensgemood met 'n blauwen schöllook veur de ogen en heuren dat an. Zee wödden nao de leste weurde 'n betken gerös-ter. Want - 't was ongeleugen waar - al sleug de vlam ook nog zo hoge langs 't heui en stroo tot an 'n raand van 'n balken, 't bran-nen nich mét, al was 't nog zo dreuge. Het kleene veurken knap-pen alleen verdan, en de witte wieve zatten der zo gemeudelik bie as naoberwieve op 'n buur-preutken um 't hoog opvlammende schaddenveur.

't Aole meanske moch 't nich meer zeen. Half geröst gung ze de kök-ken wier in, mer eer weark wol nich meer opscheeten.

Nog ees 'n maol keek zee aover de delle nao de hiele, schraots nao baoven en... ze zag niks meer. Allens was inees wier vot. Van 't veurken was gen krömmelken meer te zeen of te vinnen...

Scholten-Lubbert heuren 's mir-rags, wat er veur was völlen, mer kon der ook a niks an doon, as de moor gerös stellen. De witte wief-kes wazzen nog zo kwaod nich. A'j eer mer nich spikantig op de hoed wazzen, dan deden ze oe niks, dat deden ze nich!”

Op de voorpagina heeft de Henge-lose kunstenaar Piet Verberne de witte wieve uit het oude volksge-loof van de Twenten op sugges-tieve wijze in beeld gebracht.

De Twentse belten of grafheuvels dienden ook tot woonplaats van de hee-mennekes, welke benaming men misschien nog het beste zou kunnen vertalen met: kabouters. Ze huisden eveneens in veenkuiten, dennenbelten, onder roggekampen, waar ze diep onder de grond woonden, nog dieper als mollen. Het was de mens geraden hen met rust te laten, want het waren „onklaoren”.



Tot aan het einde van de eerste wereldoorlog, schreef Vloedveld, brachten de Vriezenveense turf-schippers hun brandstof in hun eigendommelijke „schuten” door Schipsloot en Loolee naar Almelo, zelfs naar Zenderen en Borne. In het Witte Veen, thans de Weitemanslanden, ongeveer op de grens van Almelo en Vriezenveen, was in de Schipsloot een gevaarlijke bocht, „'n Krommen Elbaom” geheten. Hier huisden nl. hee-mennekes. Passeerde op donkere winteravond een schuit, dan kon het gebeuren, dat de „onklaoren” plotseling in het vaartuig sprongen en... het volgende ogenblik zat de schute met z'n scherpe boeg diep in de holle oever van de haarspeldbocht. Uren en uren moest de schipper dan vaak zwoegen om de schuit weer vlot te krijgen. Hee-mennekes lieten zich namelijk niet gauw afschrikken. Alleen voor 'n broodmes waar nog kruimels aan zaten waren ze bevreesd, mogelijk omdat het dagelijks brood iets heiligs was; (zie tekening).

Wanneer wij in onze jeugd 't eenleustige ven in dwaalden met de aolenscheer op de nek, vertelt meester Vloedveld, voerde ons pad rakelings langs „'n Krommen Elbaom” en met schuwe blik keken we in het borrelende water. Maar dan zeiden de groteren: „Jongs, iej hoowt neet bang te wean, aowerdag laot de hee-mennekes zik neet zien.”

Wie bij avond en ontij door het veld liep, kon ze vaak horen roepen „hi, hi” of „ho, ho”. Men deed dan het verstandigst net te doen, of men niets hoorde. Hoogstens kon men hun „tied van 'n dag geven”, in dit geval: goeien avond zeggen. Dat namen ze voor goede munt aan.

hee - mennekes

„Biej nen boer in de neugte van 't Aamsven hadden ze nen Hollandsen knech kregen, den natuurliken geleuwe sleug an hee-mennekes en witte wieve. Now was den knech ees 'n maal in 't ven an 't töffstekken en daor heurt hee oop ees oet ne venkoel 'n fien stemken „hi, hi!” ropen. Doo deur e, wat nen Tukker nooit zol daon hebben: hee newwelen het hee-menken nao en 't gung aower en wier van „hi, hi, hi!” Dat gung zo nen zettieds vedan, daor zöt den knech 'n blauw vlemmeken oop em ankommen. Het nemp nen spronk en zit de jong in 'n nek. Of hee non zien naonewwelen wol laoten! Hee hōw met aarme en bene van zik of en schreeuwen as 'n hearmken, dat in de klem zit. Mer 't baten em niks, 't vlemken bleef zitten. Daor hung hee 't verloop oet, oop 't hoes oop an. Daor zaggen ze voort, wat er te doon was, mer nums wus raad en de knech bossen duur 't

hele hoes, van de kökken naor de del en van de del naor de kökken en al vedan zat het vlemmeken em in 'n nek. Antlessen halen de besmoor ne gewieje keers en stök dee an en doo leut het vlemken voort lös, het flodderen rond totdat 't in ne zeeve kreup, dee daor bie 't leppelenbröd an de wand hung. Met zeeve en al vleug het 'n nienduor oet en 't ven in. Later hebt ze de zeeve wier vunnen in ne venkoel.”

Cato Elderink laat zich door Herm in Lonneker nog vertellen: „Lange jaoren eleen was daor oop 't earve ne oole meuje wes, mer de man, den daor boer was, dat was nen onbarmhattigen, hadden man. Doo 't meanske oold en versletten was, har hee eer de stie an 'n heerd nich meer gond en eer vestot, daor um was hee nao zienen dood in ne vennekeole verwezen en mos as hee-menken rondspoken.

Diverse plaatsen

J. A. Lesscher & Zn.SAASVELD - TELEFOON 238
Smederij en Reparatieinrichting - ExpeditieHandel in landbouwwerktuigen, melk-
machines, tractoren, bromfietsen enz.

COÖP. ZUIVELFABRIEK

**De Eendracht
ROSSUM**

Het beste adres voor alle zuivelprodukten

Waarum ze bij

«De Eendracht»

IN TUBBIGE

de botter, kees, pap en yoghurt haalt?

Umdat de produkten van
De Eendracht goed bevaalt

herenringen

**G. Hofland**Mr. Horloger
Grotstr. 17 Denekamp**H. Haarhuis
Radio - Televisie
Ootmarsum**Bookweite is 'n lekker en ge-
zoond etten, as pannekooke
of niejmoods as vlokken. Nemet
mel of Billy Quick bookweiten-
vlokken van de Grutter oet
Boorn**Erven ten Cate**
BORNE**Kopen bij de Spar
Is sparen bij de koop**DENKT BIJ HET OPLOSSEN
VAN UW PROBLEMEN**RUIMTEVERWARMING**
OOK AAN AARDGAS**Gem. Energiebedr. Rijssen**Wee rekken kan geet naor
zölfbediening**PARAAT**Glanerbrug: bie TET-bushalte
In 'n lunchroom k8'j lekker etten en dreerken**Machinefabriek veur Möllerbouw****J. Kleinbussink & Zoon**

Duivenlaan 28-32 - Apeldoorn - Telefoon (0 6760) 12886

Machines en apparaten veur maalteriejen, veevoorfabrieken en silo's.

Seend 1899 nen naam met nen bekenden klaank (ook veur Tukkers).

enschede

Fijnhout- en Triplexhandel

Fa. W. LANGE

Spelbergsweg 37, Tel. 4538

levert: Fijnhout, Triplex, Hard- en
zachtbaard, Vlas- en spaanplaat enz.**Voor betere schoenen Rommelaar**

VAN LOENSHOF 31

VEILIG en COMFORTABEL
TOURINGCARBEDRIJF
M. ZINGER

Emmastraat 91 Enschede Tel. 4827

FOTO-FILMBEDRIJ Van Loenshof 10
Tel. 5271Filiaal:
Oliemolen-
singel 37
Tel. 6118**Voor herenkleding
het beste bij Besters**

Van Loenshof 12, Enschede

de „Twentse Post“staat voortdurend op de bres voor de belangen
van de kultuur in deze streken**en „CO-OP OOST“**staat voortdurend op de bres voor de belangen
van de consument. Ook voor **Uw** belangen en
die van **Uw** gezin**„Co-op Oost“**met vestigingen in geheel Twente
en in de Gelderse Achterhoek.

Kruidenierswaren - vlees - brood - banket - textiel - schoenen - kleding - brandstoffen - huish.art. enz

de marke

Het woord „marke” betekent in alle spraken van Germaanse stam oorspronkelijk grens. Later werd er ook een door zekere grenzen ingesloten gebied onder verstaan. Benamingen als: gemeine marke, markenoten, markerichters e.a. komen sinds de 14de eeuw herhaaldelijk voor in oorkonden, markeboeken en andere stukken afkomstig uit streken, waar men de marke-instelling kende. Om de marken van elkaar te onderscheiden, werd gewoonlijk de naam van een dorp of buurtschap toegevoegd: marke Loningheri (Lonneker), marke Woolde (Hengelo). Aan het hoofd van een markesa-

Landmeter desk. S. C. Bruinsma uit Almelo deelde ons dezer dagen mede, dat bij de ruilverkaveling de Beneden Dinkel (t. Noorden v.h. Almelo-Nordhornkanaal) nog diverse perceeltjes markesgronden aan 't licht zijn gekomen, gemeenschappelijke eigendommen dus, welke opnieuw zijn of worden toegewezen. In de buurtschap Latrop zijn deze „herontdekte” markesgronden in gebruik gegeven aan de plaatselijke ruiterclub. In de buurtschap Rossum is een gedeelte van deze onlangs met de nieuwe toedeling uitgezette markesgronden tot voetbalveld bestemd; (Rossumerveld). En in de de buurt-

over markegenoten en hun rechten

menleving vindt men in de regel een markerichter of holtrichter, welke de holting (markevergadering) presideerde en een aantal lagere beambten onder zich had. Vooral in latere perioden zien we edellieden als beschermheren van de marken optreden en met de hoogste rechten bekleed.

Vele jaren nadat de verdeling van de markegoederen in Duitsland door de lands-regeringen gestimuleerd werd, zodat in het eerste kwart van de 19de eeuw in de omgeving tussen Rijn, Main en Lahn nog slechts enkele marken, tussen Rijn, Main en Neckar helemaal geen marken ongedeeld bestaan, zien we omstreeks 1829 de marken in Westfalen nog zogoed als ongedeeld. In Twente waren tussen 1830 en 1859 dertig marken verdeeld. Negen marken bestonden nog in hun oorspronkelijke vorm.

schap Breckelenkamp is de plaatselijke school 'n stuk speelterrein rijker geworden.

In het gebied van de Boven-Rijn was ieder, die in de marke een eigen huishouding had, markegenoot. Of het huis, waarin hij woonde, zijn eigendom was of niet, was bijzaak. Het ging erom 'n *eegen schossteen* te hebben of, zoals men het daar noemde: *eigen Rauch*.

Wel bestond er onderscheid in rechten. Evenals in Westfalen en Twente was de gewaarde volbe-rechtigd; [„ware” is „were”, dat oorsponkelijk „man” (*vir*) beduidde (Grimm, Duitse Grammatik II blz. 480.534); derhalve een *weerbare* is *vrije manl*. Gewaard was hij, die een hofplaats bezat en 32 morgen land.

In alle marken verloor men het markerecht door overtreding van

zekere bepalingen, waartoe behoorden: hardnekkige weigering om voor het markegerecht te verschijnen of de opgelegde boete te betalen, en uiteraard ook door de dood.

De marke-instelling had voornamelijk ten doel de reglementering van rechten en plichten t.a.v. het vruchtgebruik van de (aangrenzende) onbebouwde en onverdeelde, gemeenschappelijke gronden en het toezicht op de naleving van deze reglementen. Het ideële aandeel in het vruchtgebruik van deze gronden (zoals het rapen van eikels, kappen van hout, steken van plaggen, het drijven van vee op markesgronden) heet ook „ware”.

In bijna alle marken genoten de markebeambten bijzondere voorrechten vanwege hun ambt. Ook wegens de bijzondere aard van 't beroep dat men uitoefende, werden kleine voorrechten verleend, toewijzingen van hout e.d. Bij het jachtrecht genoten adel en geestelijkheid veelal voorrang. De verlening van het visrecht geschiedde zonder onderscheid des persoons.

Tot de rechten, welke betrekking hebben op de zorg voor het welzijn van de marke, behoort vooral het in alle marken erkende recht, ieder, die de marke schade doet, te „panden” en bij het gericht aan te geven, vervolgens het recht om in het markegericht aanklager en getuige te zijn, en tenslotte het recht om aan alle vergaderingen deel te nemen, die de belangen van de marke betreffen, en daarbij zijn stem te doen horen.

Ofschoon de markesamenlevingen van Westfalen en Twente meer namen kenden voor diverse maatschappelijke en sociale posities van de markebewoners dan de markegemeenschappen van de Boven-Rijn, waren de markeverhoudingen in Westfalen en onze streek van een grotere eenvoud en gelijkvormigheid. Dokumenten afkomstig uit Twente en van over de grens spreken van *märker*, *marker*, *ausmärker*, *butenmaarksen*, *gewehrte*, *gewaarde*, *knechte*, *huslinge*, *huslude*, *heuerlude*, *brinksitter*, *eigenbehörige*, *kotter*, *männer*, *markenoten*, *buren* (*boeren*), *burmänner*, *burrichter*, *markerichter*, *maier*, *schulten*, *erven*, *erf-*

ENSCHDE

TELEVISIE
*
HOOR
APPARATEN
*
RADIO

Blijvende service!

Jan LANGKAMP
LANGESTR. 52 TEL. 4695 ENSCHDE.

A. v. d. Leest Radio
Enschede Televisie

Radio onderdelen - Electrotechnische artikelen
Erkend reparateur en installateur
OLDENZAALSESTRAAT 39 — TEL. 10688

Voor 't Hoen
medaille,
krans, tak
of beker: bij ons slaagt u zeker
Ripperdastraat 2a, Enschede

„INSTITUUT PUNTE“

i.b.v. Staatsdiploma

biedt cursussen in:

- TYPEN (10 vingersyst. BLIND)
- STENO „GROOTE“
(Ned. en mod. talen)
- HANDELSCORRESP. & CONV.
NEDERLANDS, FRANS, DUTS
en ENGELS; ass. opleiding.
- BOEKHOUDEN
- MIDDENSTAND
- ALG. ONTWIKKELING

Dag- en avondcursussen

Aanm.dag. Tel. 7670, v. Alphenstr. 9
(bij Keuringsdienst van Waren)
ENSCHDE

Alle cursussen staan onder leiding
van bevoegde docenten



Heeren-
costuums
Overjassen
naar maat.
Onberispelijke
coupe.
Matige prijzen.
HEERENKLEERMAKERIJ

B. G. KLEINSMAN
MEKKELHOLTSWEG 100

Telefoon 05420-7883

SALON Neurink

v.h. H. J. v. d. VEER

Dames-salon en Parfumerie

Haaksbergerstraat Enschede Tel. 2876

Uit BETONTEGELS, BETON-
voor- raad SCHUTTINGEN, BETON-
lever- baar: PUTROOSTERS ENZ.

Bimsbetondakplaten, Keerwanden

Fa. J. H. Schuurink Binnenhaven 116
Telefoon: 3009

ADOLFS & PENNINK

de boekhandel t.o. 't postkantoor

studieboeken

pocketbooks - romans

Een BRIL, die werkelijk prettig zit
is gemaakt door

Remmelt Pit

Kalenderstraat 24-6 Enschede

Gramfoonplaten Pick-Ups

SPECIAALZAAK Nieuwstr. 57 Tel.
3909 Hengelo O.
RADIOKO C. F. Kleerstr. 28
Tel. 4863 Enschede.

Electrische Hauptner
Veescheer Aesculaap Econom
Machines: Wolseleij

Fijn- slijperij **H. v. d. Meer en zn**
BLEEKERSTRAAT 18, ENSCHDE

**Machinefabriek
ARENS & Zn**

➡ tandwielen
Perikweg 52

alle boeken over

TWENTE

Van den Broek en Adolfs

Gronausestraat 5

Fa. H. Kraaijenbrink

Hengelsestr. 33 — Tel. 5751

RADIO EN TELEVISIE

Electriciteit op elk gebied

Biej 's leavens wit en 's leavens zwat
sprek aait 'n bleumke nog tot 't hart

BLOEMEN-
MAGAZIJN **«Corona»**

HENGELSESTRAAT 156 - TELEFOON 3238

oostvogel
sinds
1795

ENSCHDE

Haverstraat 1



Coöp. Melkinrichting

LONNEKER-

producten zijn beter!

Ook Uw adres **H. Zwier**

DAMES KAPSALON

Lipperkerkstr. 129 — Tel. 8159



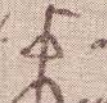
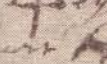
voor goeie schoenen
bekend

Heng. str. 16 — Oldenz. str. 93 — v. Loenshof 5

advertenties bekijken is bijna net zo gezellig als winkelen

Derde alder op dach in anno als boven verhaelt
 onverschonden.

Dyt is  aelbert mensink syn merck met syn
 eygen handt getoghen als luerich van diering
 dyt merck heeft  hendrick ten hatlier eygenen handt
 ghetoghen

Dyt merck heeft  ament ten pleyhuus getoghen
 met syn eygen handt
 Dit is geest  ten miedendorp syn eygen merck

Dyt merck heeft  Johan vuygbalencks onck
 eygenen handt getoghen

Dyt merck heeft  Gerrit lansink getoghen

Dyt merck heeft  Lijken schulden getoghen

Dyt merck heeft  Frederik herberach getoghen met
 syn eygen handt

Dyt merck heeft  Aelbert ten vronteninde
 met syn eygen handt getoghen

Dyt merck heeft  Beemut ten richmen spool getoghen
 met syn eygen handt

Dyt merck heeft  Lijken beemut getoghen

geest de westendorp Dyt is  Esken Leent vuerenke syn merck
 met eygen handt getoghen

Dyt merck heeft  Gerrit geest mensink getoghen

Behenne yk gonge van Boecker dyt geschiedt in
 soo hebben oorkonde myn eyghen handt alder op
 dato den 1 junij anno 1635

pro vena copia
 W. V. Laurent

Interregionale Uitgaven

Platenboek Overijssel	f 19,75
Buursink : Twente (platenboek)	27,50
Dingeldein : Twente in woord en beeld	14,50
Heitling : Westfalen een krentenbrood	10,50
Johanna van Buren : gedichten	2,90
mr. K. Schönfeld Wichers : Woordenboek Rijssen	6,—
Garriet Jan en Annegien, serie verhalen per deel	3,50
G. B. Vloedveld : Mans Kapbarg	"
Heitling : De Achterhoek	12,50
Jaarboek van Overijssel	12,50
Jaarboek van Overijssel, Cultuur en Historie	9,50
Jaarboek Twente	3,50
Reisboek voor Overijssel	2,75
Johanna van Buren : Krönnenzommer	2,25
Weustink : Rechtsgechiedenis van Oldenzaal	12,50
Catho Elderink : Oet et laand van aleer	4,—
mr. G. J. ter Kuile : De opkomst van Almelo en (omgeving)	4,90
Nuijens : De twee-talige mens (Borne)	19,50
Achter Rijn en IJssel	22,50
Van Wijngaarden : Met 'n aolen maester bij ('n heerd)	8,90
Dr. A. Hulshoff : Schattingsregister van Twente, (1475)	5,90
Het Overzicht na 1945	18,90
L. A. Stroink : Stad en Land van Twente	27,90
Gerard Werkman : Kent U Overijssel ook zo?	5,90
Twenthe zingt : liederen van Berhege, met muziek	-95
Het Overzicht van 1925-1950	10,50
Dr. Boot : Van smiet- tot snel-spoel (Text.-gesch.)	5,90
Jhr. Van Coeverden : Huttenklaos	3,90
Lugar : De zingende stad (Hist. v. Deventer)	9,75
Dr. Kuiper : Huis en klooster St. Antonius, Albergen	9,50
Geologie van Twente (Uitg. Ned. geol. veren.)	3,25
Pottuffeln van Graads Lex Meuris	1,—
J. Gigengack : „Greendske"	3,25
J. Gigengack : De boetenste duusternis	3,95
Cas Oorthuys : Dit is Enschede (Contact foto-pocket)	3,90
Uilenberg : Uit het oude kabinet (Drenthe)	3,25
Stilma : Rondom de Holterberg	4,90
Ten Oever jr. : Vergeten Overijsselse meesters	2,90
Wanink : Twents-Achterhoeks woordenboek met (gramm.)	3,95
IJzerman : Beeld en werkelijkheid van Tw.-Achterh. (textiellind.)	8,80
Hazelaar : Giethoorn en het Overijsselse merengebied	6,90
Zandstra : Overijssel (Contact foto-pocket)	3,90
Zandstra : Zwervend door Nederl. dl. 1, waarin (Overijssel)	27,50
Een aantrekkelijk en aantrekkelijk Overijssel gratis publicatie	
Dr. K. Heeroma : Taalatlas van Oost-Nederland	9,50
Dr. Thom. J. de Vries : Geschiedenis van Zwolle	15,90
Fockema-Downer : Overijsselse plakatenlijst (m. inleid. aantek.)	18,—
Dr. Slicher van Bath : Een samenleving onder spanning (Gesch. van het plattel. van Overijssel)	25,—
Doornink-Hoogenzaad : Kleine historie van Zutphen	2,25
Henkriks, Grenzen v. Overijssel en Ov. gemeenten (van 1807-1842 in eigen beheer)	
Kiezebrink : Wandelingen door de oude Walburgis- (kerk te Zutphen)	"
Van Winter : Ministerialiteit en Ridderschap in (Gelre en Zutphen)	57,50
Ten Cate : Het archief van vergadering en convent (te Albergen)	5,50
De Vries : Transsissalania illustrata. (Achter de IJssel begint het land)	4,50

voor zover leverbaar te verkrijgen

➡ **Almelo:**
Scholten's boekhandel
Grotestraat 116

➡ **Hengelo:**
boekhandel Broekhuis
Enschedeeseestraat 19

**Hengelo
werk-
woon-
en
winkel-
stad**

Meubelen — Tapijten
Gordijnen — Bedden

Morsinkhof

ENSCHDESESTR. 16

't Is ne oetgemaakte zaak :

„Wa'j ook koopt, 't is aaltied raak
a'j bij Elbert kieken gaot!"

Da's méer weerd as nen goeien raad

G. Elbert & Zn.

Rijwielen — Motoren — Bromfietsen
WAARBEKENWEG 54 — HENGELO (O.)



**Automobiel-
bedrijf**

J. WARMINK

Hengelo Ov.

**Ziet onze nieuwste
Austin-modellen**

BEHANG EN VERF

Fa. Wed. J. Walhof

Beekstr. 29 Hengelo

Opgericht 1845 Opgericht 1845

Fa. H. van Wezel

**Expeditie- en Transport-
bedrijf**

HENGELO (O.)

„Wiej veurt van allens"
Tel. 13650 Tel. 13650

OMEGA

**KWEKKEBOOM JUWELIERS
ENSCHDEDE
HENGELO**

Ruischer en Hartgers

Veur elektriske apparaten

Radio en Televisie

Drienerstraat 4 - Tel. 14878 - Hengelo

B.G.J. Meekes

Autosputinrichting

Gaarne 3 weken

voor aanrijding bespreken

AARDOLIESTR. 16 TEL. 17529

Garage 't Wilbert

offc. B.M.W. dealer
voor Hengelo en omstr.

G. OLDE KALTER

Sloetsweg 372 — HENGELO — Tel. 12807

F. Olde Kalter

Autohandel

Steynstraat 60, Tel. 14806, Hengelo

Fotobureau ter Horst

RECLAME- INDUSTRIE- REPOR-
TAGE en ESTHETISCHE FOTO-
GRAFIE ■ GOUDSBLOEMPAD 2
Hengelo (O.) Tel. 19690

RADIO EN TELEVISIE

Erres - Philips - Blaupunkt

Radio Redemeijer

Emmastraat — Hengelo

een abonnement op dit maandblad kost f 3.60 per jaar.

DE DREE DIEKSEN

2

Venienig houwt hee met zien' lan-
[ge vloch
En net of nen klemmer schöt duur
[de loch
Zo vlög het kleutken de leu aower
[n kop -
Vuur negentig tred steet 'n Lutke
[nich op!
Het Look stök in den mond nen
[vrisken proem,
Nöm dan den kloot tusken vinger
[en doem
En floep! door geet e. 't Was ook
[kolossaal
En vlak bi'j den Lutke daar vaalt
[e daal.
De Dieksen kiekt non mekander
[ees an.
„Wi'j kunt eer wal hebben!” zo
[zeit ze dan.
Bi'j de tweede ronde gung het net
[zo,

Zee gaffen meka gennen streu-
[breed tool
Now ees lig Tubbighe, dan Rossum
[vuur,
En zo geet dat vedan, van uur tot
[uur.
Nog nooit zag i'j zonnen Titanen-
[stried!
Zee smiet alle zesse onmöndig
[wied,
Nöms dot nen missen en nöms
[háält den kloot,
Van te hoog' of te leege niks gen
[nood!
De Dieksen zint now ees vuur en
[dan wier
Ligt ze 'n luk achter. Dan nemt ze
[n spier,
Of haalt nen tamperen wos oet
[den tuk,
Trakteert zik dan oop 'n hattelik
[stuk.
Zee mut elkes dattig maol vuur
[den stok,
Daor gaot now ees anstaon! En 't

deur:
meester Vloedbeld

[geet naa drok,
Want 't ende mut kommen vuur
[d'oelenvloch
En de zunne steet a leeg an de
[loch.
Zee beugt mer vedan en schot
[vaalt nao schot,
De wegwiezers houwt men'gen
[bentel kot!
Het Binnenveld leek 'n miegem-
[pennus:
De leu leupen zó, de leu leupen
[zus.
I'j heuren störig geschreeuw en
[geroep,
Zee dreewn de scheeters tot 't
[uterste oop!
Nen kleanen vuurtoch, zo van 'n
[pa tred,
Dat was wal 't heuwste oop éenen
[smet,
Want lopen dat deu den kloot jao
[gen spier.
Bi'j elken smet was het: „Hee lig
[a wier!”

Vervolg van pag. 5

de marke

männer, eingeërft, erfheer, guts-
heer, erbexen, schöffen, gerichtss-
büttel, gerichtsschreiber, swoer-
nen, schotter, schrijvers.

De rechten van de markebewo-
ners liepen - vergeleken bij het ge-
bied van de Boven-Rijn - in West-
falen en Twente zeer uiteen. Een
deel was volberechtigd. Anderen
hadden het gedeeltelijk vruchtge-
bruik van de gemeenschappelijke
gronden. Nog anderen hadden
geen enkel vruchtgebruik. Slechts
hij, die een boerenerf met de daar-
toe behorende akkers in eigendom
had of het erfelijk recht daarop
bezat, had het recht aan alle vor-
men van gemeenschappelijk vrucht-
gebruik deel te nemen, hij was
„volwarig”. (Elk erf was een een-
heid, waarvan noch hof noch gron-
den of ware gescheiden konden
worden. Slechts een der zonen erf-

de de boerderij; de overige geno-
ten als knechten in dienst van hof-
bezitters 'n dagloon of voorzagen
door middel van een handwerk in
hun levensonderhoud.) Of pach-
ters gebruik konden maken van
het op hun pachtgoed rustend
recht op vruchtgebruik, hing dik-
wijls af van de willekeur van de
verpachters. Sommige erven had-
den één ware, andere een halve
waar of twee, drie of meerdere
waren, adellijke hoven dikwijls een
beduidend aantal. Het aantal wa-
ren staat in verband met de groot-
te van de tot een boerenhof beho-
rende grond. Kotters (ook wel
mark- of erfkotters genoemd naar
gelang ze hun kotte op marke-
dan wel privaatrecht hadden op-
gericht) bezaten geen recht op
vruchtgebruik van gemene gron-
den, hoewel ze in latere tijd wel
als markegenoten werden opgeno-
men. Door bewilliging van gerech-
tigden genoten zij, evenals ande-
re groepen die wel een eigen huis-
houding doch geen landerijen be-

zaten (huurders en brinksitters,
kleine zelfstandigen) kleine voor-
rechten (het steken van plaggen,
sprokkelen van hout e.d.) Stem-
recht bezaten zij echter niet, ter-
wijl pachters hier door hun goeds-
heren werden vertegenwoordigd.
Sommige kotters wisten hun luttel
stukje grond en ook hun „kotte”
zodanig uit te breiden, dat ze ten
langen leste de omvang van 'n hof
bereikten. Door de bezitter van de
oude hof werd hij dan in het getal
der hoven opgenomen. Sommigen
van hen verkregen het recht „to
dustholt” laag hout, brandhout;
voortlevend in familienamen als
Ter Doest). Zij werden ook wel
„dustwarigen” genoemd. Sommige
opgenomen kotters verwierven nog
andere rechten en werden „halve
erven” genoemd.

Literatuur van Duitse zijde: „Ue-
ber die Markegenossenschaften”
(door dr. K. F. L. Vrijheer von
Löw; (J. C. B. Mohr, Heidelberg,
1829).

almelo



Wekblad Roeten Dree

[Tel. 05490-3163]



Postbus 22

Heel de stad least dit blad
(en ook 't Aadorp, Harbrinkhook,
Bornerbrook en Zeendern.)

Veur MEUBELS en allens, wat
er zo bieij komp kieken, naar:

TOON a.d. Tuinstraot

Tel. 3880

Coöperatie De Landbouwcoöperatie

is een bolwerk ter beveiliging
ter verdediging
ter bevordering
van de economische belangen
van de vrije zelfstandige onder-
nemers in de landbouw te weten
de Boeren.

COöP. LANDBOUWERS-
BANK EN HANDELSVER.

Het Twentse Serviezenhuis

Heeringa & Co

Grotestr. 79, ALMELO
Nieuwstr. 36 Hengelo

Wedgwood, Spode,
Royal - Copenhagen

drogisterij - parfumerie
PRÜMERS

Bornsestraat 72 - Tel. 5650

Het huis voor geschenken

In vrogger dage daansen de leu op
de dell' 'n veertoer. Weer völ later
'n zeuensproonk. Rechtervoortfoxtrot,
wals en cha cha cha in niemoodse
daansscholen:

Ans en Wim POLMAN

Ootmarsumsestraat 26 - Tel. 4880

HOTEL-CAFÉ-RESTAURANT

de Mooie Vrouw

(TEVENS BENZINE-STATION)

Een van de oudste zaken in Twente
OOTMARSUMSESTRAAT 488 - ALMELO

FOTO ROOS

SINDS
1905

foto-service

Bornsestraat 26, Tel. 2563

Nutsspaarbank UW bank

Hoofdkantoor Almelo
WIERDENSESTRAAT 22

Bijkantoren te Almelo, Wierden,
Vriezenveen, Rijssen, Nijverdal en
Coevorden



Olympia

Tel- en Schrijfmachines

G. H. v. d. VEEN

ALMELO, Tel. 2666

HENGLO, Nieuwstr. 38, Tel. 3159

■ VEEVOEDER
■ KUNSTMEST EN
■ LANDBOUW-
[BENODIGDHEDEN

in de beste kwaliteiten !!!

Door grote
omzet
lage prijzen
bij:

A.B.T.B.
ALMELO

Landhuis Grafisch Bedrijf
de drukker voor de tukker

DIVERSE PLAATSEN

Voor: radio, televisie, haarden,
kachels, wasmach. en stofzuigers

«NADORP»

Deld.str. 47, Hengelo Tel. 12680



N.V.

out-
bewerking
ENGEL

Interieurspecialisten

Chopinstraat 11 - Tel. 3798

Econ. Dir. J. M. Prinsen

Chopinstraat 12 - Tel. 3798

Coöp. Aan- en Verkoopver.
van de A.B.T.B.
DENEKAMP

Veevoerders - Kunstmest - Bestrijdings-
middelen - Land en Tuinbouw Art.

Alles he'w roem sorteerd
Briketten en koll'n veur 'n heerd
Toch bie'w helemaal nich duur
Betrouwbaar, vlug en sekuur.

BOERENLEENBANK

Eubbergen

De spaarbank voor iedereen

Hotel Haarhuis Zenderen

In 't herte van Twente

DAGBLAD VAN HET OOSTEN

al sedert 1881

DE KRANT VOOR ALMELO EN TWENTELAND



POST voor de TWENTSE POST

(In deze rubriek worden alleen brieven opgenomen die verband houden met of betrekking hebben op de inhoud van de „Twentse Post”. De redactie behoudt zich het recht voor, brieven eventueel in te korten en/of van commentaar te voorzien)

Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie

Midwinterhoornblazer

Redactie Twentse Post

M.H.

Met belangstelling bekeek ik de foto op de frontpagina van het Kerstnummer van de Twentse Post. Ik dacht, wat moet dat nu voorstellen! Ik zag een gedrocht met:

- 1) een monsterachtig figuur
- 2) bokkepoten
- 3) misvormde armen en handen
- 4) een kop met resten van een gewei
- 5) een bot van een vóórwelddijk dier
- 6) een mantel, die doet denken aan een vampier, of aan Faust!

Ja, dacht ik, dat moet voorstellen de Duivel, knagende aan een walvis-rib. Ik wilde mij maar niet verder in dit misbaksel verdiepen. Maar op pag. 2 zag ik tot mijn stomme verbazing, dat het een Midwinterhoornblazer was! En dat dit moois nog wel te zien is aan de buitenzijde van de toren van het nieuwe stadhuis in Hengelo! Vindt U dat geen schandaal? Naar mijn mening is dit

- a) een aanfluiting van „Kunst”
 - b) een belediging voor de Twentenaren.
- Dit „Kunstwerk” is uitstekend te gebruiken als doelwit voor een

- 1) militaire schietwedstrijd
- 2) schuttersfeest (i.p.v. vogelschieten)
- 3) prijs-schietwedstrijd op de eerstvolgende Hengelosche Kermis.

Laot 't oe good gaon

S. N. Teuwisse

Loosd.weg 619 L

Den Haag

(Vervolg van vorige tekstpagina)

DE DREE DIEKSEN

Meermaalen kwam der nen knief

[an te pas,

As 'n kloot heel deep in de grond

[völlen was.

Den dag vergung, het leup naor

[vespertied,

Dow was 't antlesten eindelijk zo

[wied.

De drie zint non an den dattigsten

[schöt,

En nog is 't de vraag wel 't krig an

[de nö!

Tubbige lig vuur, 't is mer 'n hand-

[span.

„De leste sleage geewt den öllie,

[man,”

Zeg Mansboer en dot nen onwie-

[zen smet,

Mien zeel nog too, meer as negen-

tig tred.

Den Hollink vergreld zeg: „Wi’

[zölt ees zeen

Wel of hier de blankste bil hef an

[’t been!”

Vergreld nemp hee dan den kloot

[in de han,

De leu heurt em knasteren oop de

[tan.

Wat trampelt dee veutel! Wat

[dobt dee grond!

De leu kiekt too met den neuze en

[mond.

De wegwiezers schreeuwt: „Non

[nem di’ ees an,

En lao ees zeen, wat nen Tubbiger

[kan!”

„Hen dan, dow kloot!” Wat nen

[smet, kolossaal,

Twee meter aower Mansboer hen,

[riejaal!

„Haal ik oet!” zeg Mansboer nom-

[mero twee

En wint oop Bek Dieks 'n meter of

[dree.

Den Lutke den hef het non in de

[hand,

Trek zik gen spier an van den ach-

[terstand.

Hee nöm zo net wier 'n stuk'ken

[metwos

En houwt ziene lange vloech non

[wat los.

Dan dotte 'n maol ziene ver-

[geewsen löp.

Al het vollek zwig stil, wied lös de

[döp.

„Hen dan!” daor geet den kloot,

[hee fluit compleet,

En honderd tred veerder zitte in

[’t heed!

En 't Look? Dat deu den kloot ook

[wa wat met:

Twee tred achter 'n Lutke, daor

hef em zet.

„Achter!” rop Tubbige, „de Diek-

[sen hebt wönnen!”

Mansboer den zuchen: „Wat zin

[ik begönnen!”

De Dieksen hadden de butte wa

[stief,

Mer 't hatte dat lachen eer in het

[lief.

Zee bunnin roo tukdeuke an den

[stok

En tiejen met den pries naor 't

[hoes dan drok.

Zo lang in Twente den loodkloot

[nog geeldt,

Wödt um den heerd van den wed-

[stried verteeld.

DANNEN

*Daor, an 't ende van et veld
begint de dannen, ongeteld.*

*Daor waait 'nen zeuten geur van
[hes
vaoet den bos aover den es.*

*De ekstern komt en bouwt der
[geern
eer hoes hoog as de morgensteern.*

*Katekers zeukt daor eer gerak
en viendt der ok nog onderdak.*

*Wel veult zik nich onder de pan-
[nen
onder de nikkoppende dannen?*

*Broen van bast en greun van naold
staot daor dee dannen groots en
[staolt.*

*De dannen doot et aoveral
hoog oop de bergen; ien et dal.*

*Wied ien et noorden, veer ien 't
[westen
wast disse völgeleefde geste.*

*Gelukkig hools ien 't Twentse
[laand
ok mennig dannenbeumken staand.*

Arend Lamm, Hengel

Goede interieur-decoratie Almelose dansschool

In de onlangs verbouwde sfeervolle zaal van dansschool Polman te Almelo waren we in de gelegenheid enkele in srafito uitgevoerde danscreaties te bezichtigen uit diverse cultuurperiodes. Het geheel is een voorbeeld van goede interieur-decoratie.

ONDERSCHRIFT REDAKTIE

De manier, waarop briefschrijver „de midwinterhoornblazer” van de Enschedese kunstenaar Jan van Eijl bekeken heeft, is niet de enige. Men kan afgaan op een foto, men kan ook de werkelijkheid gaan zien. En zich dan trachten voor te stellen, wat de kunstenaar beroerd heeft. Het is duidelijk, dat de kunstenaar niet heeft gedacht aan een midwinterhoornblazer met kipse, kiel en klompen. Zo'n blazer is trouwens ook niet meer van deze tijd. De kunstenaar heeft de midwinterhoornblazer stellig gezien als een tijdloze figuur. Hij is er als het ware „ingekropen”. Hij heeft hem gezien als een soort fantoom. Hij heeft het klagende geluid van de hoorn gehoord en de bezwerende betekenis herkend. Hij heeft een beeld gemaakt, dat als een soort vlek aan de torenwand kleefte (verhoudingen spelen natuurlijk een belangrijke rol), en er toch los van staat, alsof wind en sneeuw er omheen spelen en als demonen aan zijn winterse mantel rukken. Hij staat als het ware midden-in-de-winter. Geen midwinterhoornblazer anno 1963 dus. Maar ons inziens een midwinterhoornblazer boven tijd en mode verheven.

Hengelo

Wagenaar
MODE HUIS
Brinkstraat.
Hengelo
HET HUIS VOOR EXCLUSIEVE DAMESKLEDING

Het beste adres voor:

**GEDISTILLEERD, WIJN, BIER,
LIKEUR, LIMONADE**

Fa. Jac. Krabbenbos
Molensstraat 18

**Haarden en
Kachels**

A.H.K. Aankoop
OLDEHAALSTRAAT 68
HENGLO

Gereedschappen, IJzerwaren, Huish. art.

BLOEMENMAGAZIJN
K. Hunia & Zn.
Tuindorpsstraat 38 — Brinkstraat 1a

Speciale bakkerij
TH. J. TE KAATH
Heerlijke Koek, Banket en Gebak
▲ Krabbenbosplein 12
▲ Oude Postweg 8
▲ Schumannstr 18

MORSINK
SOLASPECIALZAAK

Weemenstraat en Kotmansweg - Hengelo

BOERENLEENBANK
Hengelo (O.)
verzorgt alle bankzaken
Parallelweg L.S. Telefoon 7366

H. J. Krakkers
AANNEMERSBEDRIJF
Tel. **Hengelo** 2964
Nieuwbouw, Onderhoud- en Betonwerken

Bult's Slagerij
VOOR VLEES
EN VLEESWAREN
WEEMENSTR. 12, TEL. 2752

PORTJE

Deldenerstraat 8
Hengelo (O.)



DAMES-, HEREN-,
KINDER-PYAMA'S
EN -ONDERGOED,
SCHORTEN, ENZ.
Altijd goedkoop

W.W.W.

Zakelijk

Westen
WEEMENSTR. HENGLO
Ziekentfonds- en nezifo-leden
20 proc. korting

N. V. Garage DE STER
Off. Gen. Motors Dealer
Vauxhall Bedford Pontiac
Modern doorsmeerstation
Enschedeesestraat 130-140, Hengelo

de **Bokdams**
voor
DANSLES
Drienerstraat 37

VERSTEEG's veerve
veur hoes en earve
Molenstraat 20
Hengelo (O.) — Tel. 2207

**Schoenen en
Reparaties**

Sjoerd v. d. Laan
MARKTSTRAAT 19

Bi' Jan Dikken in 'n Dieselgreuntehal
Gef 't aait 'n plezierig koopgeval.
Gaot door oew fruit of greunte kopen,
Dan zu'j ok nooit naor 'n aander lopen.
Komt ok 's neuzen bi' Jan! Jao?
Jan Dikken Dieselstraat 1

Jenneboer
Weemenstraat 10 en 12a, HENGLO
Sportieve Blouses, Vesten,
Rokken, Japonnen, Deux Pieces

Empo-Humber-Vestingrijwielen
Rijwielhandel en Reparatieinrichting
v. Merksteijn
Tuindorpsstr. 18-20, HENGLO

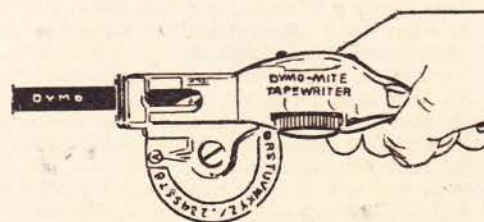
• MEUBELEN
• TAPIJTEN
• BEDDEN
Van Dijk
voor de moderne
woninginrichting!
MARKTSTR. 15

Automobielbedrijf
ERNÉ FIAT
Deldenstr. 42
Tel. 2120
vanaf:
f 3799

Bonneterie SPECIAAL-
ZAAK:
Blouses - Rokken - Vesten
Molenstr. 5, Tel. 7382, Hengelo

Voor het inrichten
van Uw woning:
Woninginrichting **Frans Tanke**
Weemenstraat 61. - Tel. 12862. - Hengelo (O.)
Zie overzichtelijke etalages en toonkamers boven

DYMO.
MERKTANGEN EN -TAPE
TEL. 183 04



ALLE SOORTEN uit voorraad leverbaar
UITG. „TWENTE” HENGLO
Speciale fabricageafdeling van alle
soorten
Naam- en Aanduidingsborden

Broodheren

De Twentse fabrikanten zint de broodheren van doezenden arbeiders. As ze vrogger nen arbeider an 'n diek zetten, dan stodden ze em 't brood oet 'n neuze. Nee, wee as jong veur 't eerst nao 't febriek gung, den kon nich zeggen: „Zie zo, ik heb mien brood kof.” Dat kan allenig, wee 'n steulken - ne vaste betrekking - hef.

Rechtevoort verdeent ze oop de febricken 'n good stuk brood, heel wat meer as vrogger, dow ze onnoos 't zoolt in de pap verdeenen. En dee pap was nog nich ees van zeutemelk: „In kaanmelk en gaste-brood vret zik nen gelligen weaver dood”. Het mag wa 'n wonder herten, woe dee arbeiders 't geeld vandan halen veur 'n janneawer. Want dwtieds druncken ze völ meer as now. Zee zean: „Tebak en foezel mut er wean; brood en tuffeln mut er ook wa wean, mer dat kan der almaol nich of”. Jao, den jandoodel beschreef vrogger wat:

*Eerst 'n glaesken, dan 'n glas,
Straks nen helen janneawerplas!
Eerst wat duzelig en warm.
Dan ne zoeplap en doodarm.*

Nieuwe molensteen voor Diepenheimse watermolen

De onderste van de twee maalstenen, de z.g.n. legger, in de Diepenheimse watermolen „'n Haller” is vervangen door een andere, omdat de 900 kg. wegende steen teveel was afgesleten.

Drs. Diemer terug naar Twente

Drs. W. Diemer, oprichter van de ROO (Regionale Omroep Oost), Schrieverskring en tijdschrift „Het Enschedees Lyceum”, komt binnenkort naar Twente terug en gaat met zijn gezin wonen in Delden. Hij was o.m. enkele jaren redakteur van het Nedersaksisch letterkundig tijdschrift.

Docent Oostnederlands

Drs. Diemer hoopt zich te wijden aan diverse regionalistische activiteiten. Als docent van de Mgr. Hoogveld Kweekschool te Hengelo voor Oostnederlands (c.q. Twents) volgde hij inmiddels dr. Rakers uit Nordhorn op, welke zich aan nieuwe taken is gaan wijden. De mogelijkheid is niet uitgesloten, dat de heer Diemer binnen afzienbare

tijd ook als docent voor Oostnederlands verbonden zal worden aan de Openbare Kweekschool te Hengelo. Het ligt in de bedoeling van de heer Diemer om met de werkgroep aan eerder genoemde Mgr. Hoogveld Kweekschool veel concreet werk te verzetten.

Oostnederlandse Volksacademie

Met een kleine groep vooraanstaande regionalisten is drs. Diemer inmiddels begonnen met het uitwerken van plannen voor een Oostnederlandse Volksacademie, die zal streven naar bundeling van diverse activiteiten der laatste jaren. De heer Diemer is intussen erkend uitgever geworden en hoopt deze uitgeverij dienstbaar te kunnen maken aan Twente.

Studeren in Regionalisme

In 't kader van deze plannen werd deze maand bij drukkerij „Twentse Post” een publicatie gedrukt van de hand van drs. Diemer, getiteld: „Studeren in Regionalisme”

HET TWENTS VAN PLM. 1600-1700

Tijdens een lezing door dr. E. Nuytens (Nijm.) op 27 febr. in het Bussemakershuis te Borne („Borne in het verleden”) zei bovengenoemde spreker het niet eens te zijn met de opvatting van prof. K. Heeroma (Gron.) dat het Vriezenveense dialect het dichtst het oude Twentse dialect van enkele eeuwen geleden benadert.

Lezing J. W. M. Gigengack:

Regionalistisch denken en werken

Op zaterdag 15 februari sprak de heer J. W. M. Gigengack uit Hengelo voor de Vrijzinnige Jeugdvereniging Almelo over regionalisme. Men vraagt zich wel eens af, aldus spreker, of regionalisten lieden zijn die in het oude van de streek zitten vastgeroest. Men kan zich echter ook afvragen of regionalisten nieuwe wegen zouden zoeken, als zij er niet zeker van waren aan het oude te moeten twijfelen. Niemand van ons zal willen beweren dat het Christendom een cultuurpatroon biedt, dat voor alle tijden blijvend is. Al noemen we ons land een Christelijke natie, we leven niettemin samen met grote groepen niet-Christenen. En ook de Christenen zijn in groepen te onderscheiden. De beslotenheid van deze en andere groepen in vroeger jaren heeft plaats gemaakt voor openheid. Er is een gemeenschappelijk terrein van sociaal handelen ontstaan. Kleine samenlevingen (we

denken aan dorpen en buurtschappen, steden en landelijke omgevingen) groeien door wisselwerkende krachten uit tot grotere eenheden. En dat alles brengt met zich mee dat ons hart roept om 'n conceptie van samenleving, die met deze ontwikkeling in harmonie staat.

Als men vraagt: „Wat is regionalisme?”, dan laat het antwoord voorlopig nog op zich wachten. Het onderwerp is nog nauwelijks in de academische sfeer getrokken. Men zou een regionalist echter kunnen karakteriseren met: iemand, die de hierboven geschetste ontwikkeling ter harte gaat en daarin een positieve bijdrage wil leveren; iemand die aan de woonbaarmaking van zijn regio, zijn ruimte, mee wil werken.

Tot besluit deed spreker een greep uit het werk van moderspraakschrijvers, waaronder humoristische bijdragen van meester Vloedveld, voor wie binnenkort in Almelo een gedenksteen zal worden opgericht. (W. v. Oosterom)



Motel Gleunige Tuffeln - JAN KOLSTE - Enschedesestraat 205, Hengelo (O.)Coöp. Boerenleenbank
DELLENAlle Bankzaken
SPOORSTRAAT 9 - TEL. 05407-437Boerenboend in Boorn
Vanof 1896De boeren van Hettum, Hassel, Zeendern
[en Boorn]
Bint a 60 jaar naor 'n Boend hen egaon.
Ook dee van Buur'n, Gammelke en Aozel
Tot an de wiedlôchtigsten oet Saosel.
Worum z'oet Boorn 't voor én 'n kuunst-
[mest haalt?]
Umdat eer 'n BOEND zo good bevaalt!!

C.L.V. LANDBOUWERSBELANG

Haaksbergen

C.L.O.-mengvoerders

Ruwvoerders

Brandstoffen

BOERENLEENBANK**Albergen**De SPAARBANK voor stad en land
Maak gebruik van lopende rekeningen
Alle inlichtingen aan de bankWie helpt met an de
bleui en veuroetgang
van **MAARKEL**
met wiede omgeving

- Coöp. Boerenleenbank en
- Coöp. Landbouwvereniging

Makelaarskantoor

ROTTINK N.V.Deldenerstraat 36-38, Telefoon 3041, Hengelo (O.)
VASTE GOEDEREN ♦ ASSURANTIËN ♦ HYPOTHEKEN**Spaar mee bij de Boerenleenbank**Boerenleenbank
Oldenzaalde spaarbank voor iedereen
3-3³/₄ procent over al Uw
SPAARTEGOED
Telefoon 2580 — Giro 892439**Boerenleenbank****ROSSUM**verzorgt
alle
bankzaken**Telefoon: 05411/210****BOERENLEENBANK****Weerselo**

Verzorgt al uw bankzaken. Hoogste spaarrente

BOERENLEENBANK**Lattrop**

Spaarbank — Alle Bankzaken

BOERENLEENBANK
DEURNINGEN

- Direkt opvraagbaar spaargeld
- Deposito spaargeld

SPAREN | BoerenleenbankBIJ te
DE **Ootmarsum****Boerenleenbank****Denekamp**de spaarbank
voor het platteland**BOERENLEENBANK****Saasveld**Hoogste spaarrente, Voordelige voorschot- en
credietleningen. Verzorgt al Uw Bankzaken.Coöp. Boerenleenbank
„LOSSER”Hoge rente voor al Uw ingelegde spaar-
gelden. Lage hyp.- en voorschot-rente**'t Allerfijnste product**COÖP. ZUIVELFABRIEK
EN MELKINRICHTING**„BORNE”**

Voor Melk, Melkpoeder, Boter en Kaas:

Coöp. Zuivelfabriek
„VOLHARDING”
DENEKAMP**BOERENLEENBANK****Wegdam**Voor alle bankzaken, Voorschotten,
Credieten en lopend rekeningverkeer.

Coöp. Aan- en Verkoopvereniging

NOTTER-ZUNA en RIJSSENTel. 05480-2268 - Giro 837983
Het adres voor hooi en stroo**BOERENLEENBANK****Bornerbroek**

- De SPAARBANK
- verder alle BANKZAKEN

ALMAN is 't hier met ees
vuur goo botter en goo kees
Coöperatieve Zuivelfabriek
Concordia-BornerbroekFA. J. A. J. Strengers & Zn
Haaksbergen - Tel. 297 en 201brongbemaling, grondboringen,
watervoorziening, sanitaire in-
stallaties, loodgietersbedrijf.**Hoogste rente over Uw spaartegoed**

FORMELTA

de ideale koffiemelk

Verkrijgbaar in flessen van 230 en 400 gram

Verkoopkantoor „MULTIFARM" Boekelo

N.V. Aanneming-Mij. vh.

H. W. TE PAS

Enschede

Burgerlijke en Utiliteitsbouw
Gewapend Betonbouw
Grond- Water- en Wegenbouw

Tukkers... mag ik effen 't woord?
Smiet oew geeld nich aover boord
Tukkers... a'k oe raon mag... spoort!
Gao'j daor almaal met akkoord?



Breng dan

oew geeld

naor de

Nutsspaorbaank

Now 3 1/2 pct rente

NUTSSPAORBAANK

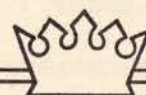
Drienerstraote 43 - HENGEL

GOED HUISHOUDEN

MET

JORZOLINO

HUISHOUDGOED



KONINKLIJKE TEXTIELFABRIEKEN

JORDAAN - TER WEEME N.V.

HAAKSBERGEN

Automobiëlbedrijf

Van Laar

en

Feijten

Enschedesestraat 127 - Tel. 3983 - Hengelo

DAF

Henny J. v. Egteren

C.F. Klaarstr. 18a - Tel. 2365 - Enschede

Lid van de Selectiegroep van
Nederlandse Dameskappers

Gedipl. Dames- en Herenkapper

Manicure - Pedicure

Schoonheidsspecialist

Medisch gedipl. Haarkundige

N.V. Automobiëlbedrijf

BLEEKER

● OPEL

● CHEVROLET

● OLDSMOBILE

TELEFOON 2623-4500 HENGEL

Oonz' naober vreug: waar hes dat 'kof
dee mooie klee' van zükke stof.
Den pasvorm is óók heelmaal óf!
Zu'k spul hef bloos nog Bischoff.

Bischoff

Hengelo

Doe het zelf

Wij leveren hiervoor P.V.C. vloer- en
wandtegels (reeds vanaf fl 5.80 p. m²),
plakplastics, mozaiek, lijmen, beits etc.

VLOERENBEDRIJF

F. Boerkamp

Jos. Haydnlaan 60 - Tel. 14064
Hengelo (O.)

Erica-Service

Doe het zelf en maak van
Uw tuin een LUSTHOF.

Kosteloos maakt ERICA voor
U een grondplan.

Vraagt inlichtingen:

ERICA - siertuincentrum

BORNE, direct achter 't station.
De mooiste kwekerijen in Twente

N.S.U.

Quickly

reeds vanaf f 485.-.



Importeur: TAMI N.V. Delden

VéGé

voor **U** levensmiddelen

guller met zegels.. guller met guldens

Op VéGé-artikelen steeds

10 0/0 kort. in geldzegels

AUTOMOBIELBEDRIJF

W. Noordegraaf

Oldenzaalsestr. 19 - Tel. 4444 - Hengelo (O.)

off. FORD dealer



HET SPEELGOEDPALEIS

Teutelink

Enschedesestr. 22, Hengelo

Coop. „De Landbouw" W.A.

GOOR

Het adres voor:

Mengvoeders onder C.L.O.-
contrôle, Meststoffen, Brand-
stoffen, Bestrijdingsmiddelen,
Kruidenierswaren, Landbouw-
werkzaamheden enz.